

Inglizcha “meyk” [make] fe’lining o‘zbek tiliga o‘zlashish variantlari

Raximova Go‘zal Yuldashevna,Urganch davlat universiteti, Tarjima
nazariyasi va amaliyoti kafedrasi dotsenti, PhD

Sitanov Suxrob Ruzimboy o‘g‘li, Urganch davlat universiteti, Tarjima
nazariyasi va amaliyoti kafedrasi stajyor –o‘qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu tadqiqotimizda meyk- so‘zining kelib chiqish tarixi haqida qisqacha ma’lumot berib o‘tganmiz. Ushbu so‘z Indoyevropa tillariga mansub bo‘lgan *mag- so‘zidan o‘zak olinganligi haqida fikr yuritilgan. Biz tadqiqotimiz mobaynida yaqin besh yillikda muomalaga kiritilgan o‘zlashmalarga e’tibor qaratdik. Shu ma’noda inglizcha -meyk- so‘zining (*to make*-“qilmoq” fe’lining noaniq shakli) o‘zbek tiliga kirib kelishi e’tiborli holda berilgan. “Meyk” infinitivli o‘zlashmalar imlosi farqli, balki bu o‘zbek tili yozuvining isloh qilinishi bilan bog‘liqligi aytib o‘tilgan.

Kalit so‘zlar: make, imagemaker, takror so‘z, ot yasovchi, bukmeker,

Bu guruhda inglizcha -meyk- [make] so‘zi bilan bog‘liq fikr, mulohazalar bildiramiz va uning o‘zbek tilidagi imlosi, talaffuzi va ma’no jihatlarini tahlil qilishga harakat qilamiz. Tahlilimizda -meyk-, -meyker-, va -meyd- so‘zlari asosida yasalgan so‘zlarning o‘zbek tiliga kirib kelgan misollari bilan tanishib chiqamiz va ularni ma’no, talaffuz va imlo jihatlaridan tahlil qilamiz. Birinchi navbatda -meyk- so‘zining kelib chiqish tarixi haqida qisqacha ma’lumot beradigan bo‘lsak, ushbu so‘z Indoyevropa tillariga mansub bo‘lgan *mag- so‘zidan o‘zak olgan bo‘lib “yasamoq, qilmoq, bajarmoq” ma’nolarini anglatadi. Avvaliga qadimgi g‘arbiy german tilida bo‘lgan bu so‘z, keyinchalik qadimgi ingliz tiliga o‘zlashgan ‘macian’ shaklini olgan va hozirgi kundagi ‘*to make*’ so‘zi darajasigacha yetib kelgan [1]. Shuningdek ‘make’ so‘zi ot yasovchi qo‘srimcha ‘-er’ ni qabul qiladi va “nimanidir qiladigan odam, yaratuvchi” ma’nosini oladi. Bu so‘z bilan berilgan eng birinchi misollarni ingliz tilida birinchi marotaba 15-asr manbalarida ko‘rishimiz mumkin: *clock-maker* soat yasovchi usta, *money-maker* pul yasovchi yoki daromad keltiruvchi, *book-maker* yoki *bookmaker* kitob yasovchi, nashrchi va boshqalar.

E’tiborimizni tortgan jihatlardan biri bu - *-make-* ya’ni “qilmoq, bajarmoq” fe’li muloqotda ishlatalishi jihatdan o’ziga xos xususiyatlarga ega ekanligidir. Boshqacha qilib aytganda, bu so‘z ba’zi bir qo’shimchilar qo’shilishi orqali ot shaklini ham olishi mumkin, ot so‘z turkumiga mansub so‘zlar bilan qo’shilgan holda biror kasb egasi nomlarini ham yasashi mumkin. Bunga yaqqol misollar qilib *—meykap-[make-up]* va *imijmeyker [imagemaker]* so‘zlarini keltirishimiz mumkin.

Biz tadqiqotimiz mobaynida yaqin besh yillikda muomalaga kiritilgan o’zlashmalarga e’tinor qaratganimiz bois, so‘zlarning birinchi marta qaysi manbada va qachon ishlatalganligini tahlil qilmadik. Biroq, biz ko‘zdan kechirgan manbalarda uchragan misollar haqida bu soha qiziquvchilari uchun yetarlicha ma’lumot yig‘ishga harakat qildik.

To‘plangan misollarni 3 ta guruhga bo‘lishimiz mumkin:

- **-meyk-** so‘zi bilan yasalgan o’zlashmalar
- **-meyd-** so‘zi bilan yasalgan o’zlashmalar
- **-meyker-** so‘zi bilan yasalgan o’zlashmalar

Ma’lumki, tilshunoslikda so‘z yasalish holatlari muayyan qo’shimchalar (affikslar), qo’shma so‘zlar, juft yoki takror so‘zlar hamda so‘z birliklarida fe’llarning noaniq shakli yordamida so‘z yasash holatlari juda kam uchraydi. Bu noyob so‘z yasalish hodisasini biron bir milliy tilda chet so‘zlar hisobiga yuz berishi kishi diqqatini tortmay qo‘ymaydi. Shu ma’noda inglizcha *—meyk-* so‘zining (*to make-*“qilmoq” fe’lining noaniq shakli) o‘zbek tiliga kirib kelishi e’tiborlidir. “Meyk” infinitivli o’zlashmalar imlosi farqli, balki bu o‘zbek tili yozuvining isloh qilinish bilan bog‘liqidir, ammo ma’nosи va talaffuzi manba tilga xosligi ko‘rinib turadi. Bu o’zlashmalarning kirib kelishi o‘zbek xalqi hayotidagi ijtimoiy-siyosiy o‘zgarishlar bilan bog‘liq bo‘lib, *meykap* parfyumeriyada, *remeyk* esa kino sanoati bilan bog‘liq mavzularda uchraydi. Misollarni aynan keltiramiz:

Meyk-ap [Make-up]

Butun *meyk-ap* har bir mijozning istagidan kelib chiqib, Fransiyaning Yves Rocher tabiiy dekorativ kosmetikasidan foydalanilgan holda amalga oshiriladi (Daryo.uz/Mahalliy, 14:14|21.09.2015);

Make-up

“Samarqand Darvoza” savdo-ko‘ngilochar markazining ikkinchi qavatida endi *Miss Di make-up* studiyasidan make-up qilish mumkin (Daryo.uz/Mahalliy, 14:14|21.09.2015);

Remeyk [Remake]

Warner Bros. kinostudiyasi “Matritsa” filmining *remeyki* ustida ish boshladi (Daryo.uz/Kino, 23:58|15.03.2017);

Yuqorida ta’kidlaganimizdek bu o‘zlashmalar asosan transkripsion usulda qabul qilingan va qo‘llanilgan.

Ayrim o‘zlashmalarning yasalishi va ularning manba tildan milliy tilimizga kirib kelishida o‘z shakllarini zamon (fe'l) nuqtai nazaridan o‘quvchiga ma’lumot anglatish hollari ham ish jarayonida uchradi. Yuqorida nomlangan *to make fe'l*ining “made in Japan” yoki “made in Uzbekistan” kabi muayyan Tovar haqidagi eslatmalarda uchrashi odatiy hol. Biroq, Daryo.uz saytida shunday bir so‘z uchradiki, bunda matohning qayerda ishlab chiqarilganligini emas, balki u muayyan shaxsni sifatlab kelganini ko‘ramiz:

Self-meyd [Self-made]

2012-yili u eng yosh *self-meyd* (mustaqil ravishda shu darajaga erishgan) milliarder ayol sifatida Forbes jurnali ro‘yhatiga kiritilgan (Daryo.uz/Dunyo, 16:12|13.06.2018);

Mazkur o‘zlashma orqali berilayotgan ma’lumot lo‘nda va aniq aytilishiga erishilgan, yohud u orqali ko‘zda tutilgan “topilgan muayyan boyliklarni faqat o‘zining mehnati bilan erishgan” deyilmoxchi gap bir so‘z bilan ifodalangan. Fikrimizni yana oydinlashtirmoqchi bo‘lsak, mashhur milliarder ega bo‘lgan boyliklar na otasidan meros, va na qarindoshlaridan hadya ekanligi tushuniladi, balki uning shaxsiy mehnati ulug‘lanadi. Bu bilan, mazkur shaxsga jamiyat tomonidan berilgan yuksak baho e’tirof ham qilinadi.

Qizig‘i shundaki, -make- so‘zi asosida o‘zlashgan so‘zlearning ko‘pchiligi transkripsiya orqali, ya’ni -meyk- shaklida o‘zbek tiliga o‘zlashgan va biz tahlil jarayonida qiziq hodisaga duch keldik. -Maker- so‘zi bilan yasalgan so‘zlar o‘zbek tiliga ikki xil imlo bilan ko‘chgan. Misol uchun *bukmeke* [bookmaker], *pleymeyke* [playmaker] so‘zlarini ko‘rsatishimiz mumkin. Faqatgina bir holatda -maker- so‘zi “meker” shaklida o‘zlashgan misolni ko‘rshimiz mumkin. Qolgan barcha holatlarda “meyker” imlo shakliga duch keldik.

Bukmeke [Bookmaker]

Bukmekerlar FIFA prezidentligiga saylovarda shayx Salmonning g‘alabasini bashorat qildi (Daryo.uz/Sport, 00:06|24.12.2015);

Ushbu misoldagi o‘zlashma so‘zning asl ma’nosi –book- (kitob) va –maker- (yasovchi) so‘zлari qо‘shilishidan yuzaga kelgan. Ammo hozirgi kunda biz bu so‘zni umuman boshqa ma’noda, ya’ni “biror bir sport o‘yini jarayonida pul tikishni ro‘yhatga oluvchi tashkilot yoki shaxs” ma’nosida ishlataladi.

Quyidagi misolda biz “pleymeyker” so‘zini ko‘rishimiz mumkin. Bu so‘z –to play- (o‘ynamoq) va –maker- (hosil qiluvchi, yaratuvchi) so‘zlaridan yasalgan bo‘lib, futbol, basketbol yoki xokkey kabi sport turlarida “o‘yinni tashkil qiluvchi” ya’ni o‘yin taqdirini hal qiluvchi mahoratli o‘yinchilarga nisbatan qо‘llaniladi.

Pleymeyker [Playmaker]

Eslatib o‘tamiz, avvalroq Zinedin Zidan 2018-yil yakunlariga ko‘ra, eng yaxshi klub murabbiyi, Luka Modrich eng yaxshi pleymeyker, Tibo Kurtua esa eng yaxshi darvozabon deb topilgandi (Daryo.uz/Sport, 14:17|30.11.2018);

Keyingi misolimiz –news- (yangilik) va –maker- so‘zлari qо‘shilishidan hosil bo‘lgan va “ko‘plab yangiliklarga sababchi bo‘lgan shaxs, narsa yoki hodisa” ga nisbatan qо‘llaniladi. Ushbu o‘zlashmadagi ikkita qism (news va maker) ham transkripsiya orqali o‘zlashgan va talaffuz jihatidan o‘zbek tilida muammo tug‘dirmasligi mumkin. Ushbu yangi o‘zlashma ilgari muomalada bo‘lgan novator ya’ni “innovatsiyaga aloqador shaxs” so‘zi o‘rnida keng qо‘llanila boshlandi.

Nyusmeyker [Newsmaker]

Seminar tashabbuskori (nyusmeykeri) – O‘zbekiston Respublikasi Yer resurslari, geodeziya, kartografiya va davlat kadastri davlat qo‘mitasi (Davyergeodezkadestr) (Daryo.uz/Mahalliy, 16:38|24.10.2018);

Keyingi o‘rinda tahlil qilmoqchi bo‘lgan so‘zimiz e’tiborni yanada jalb qilishi shubhasiz. Chunki hozirgi kunda ko‘pchilik tomonidan keng qо‘llanilib kelinayotgan “klipmeyker” so‘zi –clip- “qisqa film” va –maker- so‘zlaridan yasalgan ushbu so‘z, manba tilda mavjud emas. Ushbu o‘zlashma rus tili foydalanuvchilar tomonidan yasalgan va o‘zbek tiliga aynan o‘sha tildan kirib kelgan. Mazkur o‘zlashma media sohasida keng qо‘llaniladi.

Klipmeyker [Clipmaker]

Qisqa klip syujetida klipmeyker Muhammadali Iskandarov O‘zbek xonardonining qo‘l-oyog‘i chaqqon kelini hayotini ko‘rsatib bera olgan (“Darakchi”, 18.06.2015, 21-bet);

Navbatdagi tahlil qilinadigan o‘zlashma so‘zimiz bugungi kunda o‘zbek tilida faol tarzda qo‘llanilmoqda. –*imjmeyker*- so‘zi inglizcha **image** (ko‘rinish, sur’at) va **maker** (hosil qiluvchi, yaratuvchi) so‘zlaridan yasalgan bo‘lib, “ko‘rinish hosil qiluvchi” ma’nosida insonlar uchun turli xil dizaynda imij, yangi ko‘rinish yaratib beruvchi kasb egalariga nisbatan qo‘llaniladi.

Imjmeyker [Imagemaker]

Nilufarning soch turmagi va pardozini imjmeyker Artyom Drobishev yaratgan (Daryo.uz/Madaniyat, 18:33|31.05.2014);

Bukmeker o‘zlashmasiga o‘xshash tarzda o‘z ma’nosini vaqt o‘tishi bilan o‘zgartirgan so‘zlardan biri bu **money maker** so‘zi hisoblanadi. Dastlab, bu so‘z o‘z ma’nosni, ya’ni **money** – “pul” va **maker** – “yasovchi”dan kelib chiqqan holda pul birliklarini yaratuvchi, tanga zarb qiluvchi kasb egasini ifodalash uchun ishlatilgan. Ammo, quyidagi misolda *money maker* so‘z birikmasi ko‘p pul ishlab topgan, daromadi ko‘p bo‘lgan insonlarga nisbatan qo‘llanilgan. Shuningdek, so‘z transliteratsiya orqali o‘zlashgani tufayli talaffuzda muammolar yuzaga kelishi ehtimoli mavjud.

Money Maker

Billboard’s Top 50 Money Makers of 2016 reytingida amerikalik qo‘shiqchi Beyonse 62,1 million dollarlik daromadi bilan yetakchilik qildi (Daryo.uz/Shoubiznes, 12:10|14.07.2017);

Endilikda tahlil qilmoqchi bo‘lgan so‘zimiz ingliz tilidagi *peace* (tinchlik), va *maker* (hosil qiluvchi, yaratuvchi) so‘zlarining birlashishidan yasalgan bo‘lib, “tinchlik olib keluvchi, tinchlik elchisi” ma’nolarida o‘zbek tiliga tarjima qilinishi mumkin. Biz keltirgan misolda *peacemaker* so‘zi bombardimonchi samalyotga nisbatan qo‘llanilgan.

Peacemaker

Yangi strategik bombardimonchi samalyoti eski B-36 Peacemaker va B-47 Stratojet’ning o‘rnini egallashi lozim edi (Daryo.uz/Dunyo, 14:57|28.04.2016);

Xulosa

Xulosa o‘rnida shuni aytishimiz mumkinki, chet tillaridan o‘zlashayotgan til birliklari tilimizda muhim rol o‘ynaydi. Ko‘plab hollarda, o‘zlashish sodir bo‘lishi xorijiy tilda ishlatilayotgan yangi so‘z uchun o‘zbek tilida ekvivalent yo‘qligi

natijasida sodir bo‘ladi. Vaholanki, ba’zi bir o‘zlashishlar ma’lum bir til birligining tilimizdagi mos varianti bo‘lishiga qaramasdan amalga oshirilgandek tuyuladi, biroq shu so‘z ma’nolari sinchiklab o‘rganilsa, ularning qabul qilinish sababi oydinlashadi, ularda so‘zning yo ma’nosi, yo mazmuni, yoki zamirida qo‘s Shimcha ma’lumotlar yotadi. So‘zlar orqali olinayotgan ma’lumotlar umumiylashgan, yoki konkretlashgan, toraygan yoki kengaygan, ijobjiy yoki salbiy kashf etgan bo‘ladi.

Shu kabi misollar bizning bitiruv malakaviy ishimizda transliteratsiya yo‘li bilan o‘zlashgan so‘zlar qatoridan joy oldi va ular muammoli jihatlari yuzasidan tahlil qilindi. Avval boshdan ta’kidlanganidek, transliteratsiya orqali o‘zlashgan so‘zlarda imlo yuzasidan deyarli muammo yo‘q. Bunga sabab ingliz tilida ham o‘zbek tilida ham lotin yozuviga asoslangan alifboning qo‘llanilishidir. Shunga qaramasdan, muammoli jihatlar ham yo‘q emas. Bu so‘zlarni kundalik hayotda qo‘llash paytida talaffuz bo‘yicha muammolar yuzaga kelish ehtimoli juda yuqori.

Ingliz tili bugungi globallashuv jarayonida texnologiya, internet va axborot tiliga aylanib ulgurdi. Shu sababdan, ingliz tilida faoliyat olib boruvchi axborot agentliklari ma’lumot olish uchun qulay manba bo‘lib xizmat qiladi. Shubhasiz bu axborot agentliklarining ko‘pchiligi ingliz tilida so‘zlashuvchi davlatlar (A.Q.Sh., Buyuk Britaniya, Avstraliya va h.k.) da tashkil qilingan va ularning nomlari ingliz tilida. O‘zbekistondagi axborot agentlikllari bu OAV larga tayanib maqola ishlayotganida, ma’lumot qaysi manbara tegishli ekanligi bildirib o’tish maqsadida ushbu agentliklar nomlarini keltirib o’tadi va bunda so‘zlarni, nashriyot nomlarini transliteratsiya orqali o‘zbek tiliga o‘zlashtiradi.

O‘zbek tili o‘zining tarixiy rivojlanish bosqichlarida avval fors, arab tillari bilan yaqin aloqada bo‘lgan bo‘lsa, keyinchalik rus tili orqali Yevropa tillari bilan, hozirgi kunda esa ingliz tili va boshqa dunyo tillari bilan to‘g’ridan to‘g’ri ma’lumot almashinish munosabatlarini yo‘lga qo‘ygan. O‘z navbatida bu tillar bilan o‘rnataligan munosabat tillar o‘rtasida so‘zlar almashinuviga sababchi bo‘ladi.

O‘zbek tili o‘z ichki imkoniyatlaridan foydalanib, samimiy va ratsional ravishda bu tillardan kirib kelayotgan yangi til birliklarini qabul qilmoqda. Ular o‘zbek tilida ijtimoiy hayot va fanning yangi sohalari va hodisalarini nomlash va ifodalashga qo‘l keladi. Ularning ko‘pchiligi hali hayotimizga kirib kelib ulgurmagan, o‘zbek tilida avvaldan mavjud bo‘lmagan yangi tushuncha va narsalardir.

Natijalarimiz shuni ko'rsatdiki, asosan zamonaviy axborot texnologiyaga taalluqli so'zlar imlo va talaffuz jihatdan o'rini til qoidalariga monand o'zlashtirilgan va bu so'zlar tilimiz uchun haqiqiy yangilik bo'lgan va xalqimiz uchun kashfiyotlar hisoblanadi. Zero, ular xalqimiz hayotining ma'lum bir sohasiga yangi tushunchalar, yondashuvlar va yangicha munosabatlar olib kirdi. O'zlashmalarning milliy tilimizga shiddat bilan kirib kelishi yangi narsa va ma'lumotlarni zudlik bilan xalq ommasiga bildirish istagi va ularni ko'pincha shoshilinch bajarishlari, so'zlar o'zlashuvida, ayniqsa ularning imlo va talaffuzida ayrim qusurlarni keltirib chiqarganligini tabiiy tushunmoq kerak. Masalan, o'quvchi bu so'zlarga bиринчи мarta дuch kelishida ularning aytilishi va yozilishi bo'yicha ayrim shubha, anglashilmovchilik, to'la bilmay yoki tushunmay o'qish va yozish, hatto xabafr mohiyatini to'la anglay olmasligi ham mumkin. Lekin, o'zlashish evolyutsion hodisa va unga xalq ham asta-asta moslashib, mavridi bilan to'g'ri imlo va talaffuzini ham tushunib boradi.

Xulosamiz oxirida shuni ta'kidlashimiz lozimki, yangi o'zlashayotgan til birliklari nafaqat, retseptor til uchun, balki donor til uchun ham yangi so'zlar ekanlididir. Shu bois, ular hali lug'atlarda qayd qilib ulgurilmagan. Dunyo sivilizatsiyasining shiddatli rivoji, fan va texnikaning olamshumul muvaffaqiyatlari, tabiat sirlarining ochilishi va jamiyat shakllarining o'zgarib borishi va ularning albatta nomlanishi zarurligi nazarda tutilsa, yuqoridaq fikrlarimiz har qanday izohni istisno qiladi.

Research Science and Innovation House

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbek tili leksikologiyasi. Toshkent, 1981, 78-82 –betlar.
2. Боровков А. К. Таджико-Узбекское двуязычие и вопросы взаимовлияния таджикского и узбекского языков. Ученые записки Института востоковедения. Т. IV. М., 1952, с. 188
3. SulanB. Zu einigen Fragen des Bilingivismus. – “Slavica”, 1963, Siche die Seite 14.
4. Heller K. Das Fremdwort in der deutschen Sprache der Gegenwart. Leipzig, 1966, S. 7.
5. Shoabdurahmonov Sh. O‘zbekistonda tilshunoslikni rivojlantirishning aktual problemalari. –“O‘zbek tili va adabiyoti”, 1982, 5-son, 4-bet.
6. Боровков А. К. Ko‘rsatilgan asar, 10-bet.
7. Seiler A. Entwicklung der deutschen Kultur im Spiegel des deutschen Lehnwortes. 4. Teil, Halle/Saale, 1925, S. 7.
8. Микитич Л.Д. Иноязычная лексика. Л., 1967; Крыин Л.П. О причинах лексического заимствования. –«Русский язык в школе», 1965, №3.
9. Seiler A. Ko‘rsatilgan asar, 6-bet.
10. Abdullayev F.A. Rus tilining o‘zbek adabiy tiliga ko‘rsatgan ta’sir doirasi haqida. – “O‘zbek tili va adabiyoti”, 1980, 3-son, 5-bet.
11. O‘zbek tili leksikologiyasi. Toshkent, 1981, 83 – 84-betlar.
12. Stepanova M.D., Cernyševa I.I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Moskau, 1975, S. 47.
13. Сулайманова Н. К. ГЁТЕ И ЕГО ПРОИЗВЕДЕНИЯ КАК ШЕДЕВР МИРОВОЙ ЛИТЕРАТУРЫ //IJODKOR O‘QITUVCHI. – 2023. – Т. 3. – №. 29. – С. 343-346.
14. Рахимова Г. Ю. ФОРМАЛЬНАЯ СТРУКТУРА АНГЛИЙСКИХ РЕДУПЛИКАТИВНЫХ СЛОВ //ВОСТОЧНО ЕВРОПЕЙСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ. – 2020. – Т. 57. – №. part 6. – С. 48.
15. Рахимова Г. Ю. ФОРМАЛЬНАЯ СТРУКТУРА АНГЛИЙСКИХ РЕДУПЛИКАТИВНЫХ СЛОВ //Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe. – 2020. – №. 5-6. – С. 48-50.
16. Рахимова Г. Ю., Жуматов Р. Я., Норбоев У. Система номинативных единиц современного английского языка //The Seventh European Conference on Languages, Literature and Linguistics. – 2015. – С. 21-26.

17. Рахимова Г. Ю., Якубова З. Ш. СИСТЕМА НОМИНАТИВНЫХ ЕДИНИЦ СОВРЕМЕННОГО АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА //Евразийский союз ученых. – 2020. – №. 7-3. – С. 14-17.
18. Рахимова Г. Ю., Якубова З. Ш. Система номинативных единиц современного английского языка //Евразийский Союз Ученых. – 2020. – №. 7-3 (76). – С. 14-17.
19. Oktambaevna P. N. Periodic functional study of military terms in our national language //Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture. – 2021. – Т. 2. – №. 5. – С. 139-144.
20. Oktambaevna P. N. Periodic functional study of military terms in our national language //Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture. – 2021. – Т. 2. – №. 5. – С. 139-144.
21. Surayyo I. et al. PRAGMALINGUISTIC FEATURES OF TEXT AND LANGUAGE ADVERTISING //World Bulletin of Social Sciences. – 2022. – Т. 15. – С. 75-77.
22. Сулейманова Н. К. ГЁТЕ И ЕГО ПРОИЗВЕДЕНИЯ КАК ШЕДЕВР МИРОВОЙ ЛИТЕРАТУРЫ //IJODKOR O'QITUVCHI. – 2023. – Т. 3. – №. 29. – С. 343-346.
23. Сулейманова Н. К. ДИАЛОГ КУЛЬТУР ЗАПАДА И ВОСТОКА КАК ОСНОВА ЦЕЛОСТНОГО МИРОВОЗЗРЕНИЯ //O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI. – 2023. – Т. 2. – №. 18. – С. 1362-1364.
24. Shavkatovna A. N. et al. DIFFICULTIES STUDENTS FACE WHILE LEARNING ENGLISH AS A SECOND LANGUAGE IN UZBEK SCHOOLS //TADQIQOTLAR. – 2023. – Т. 28. – №. 1. – С. 81-83.
25. Litvinenko E. V. et al. Phono-morpho-lexical similarity of auxiliary morphemes of the dictionary «mukaddimat al-adab»(Xii-century) az-zamakhshari with kazakh language //Utopía y Praxis Latinoamericana. – 2020. – Т. 25. – №. 12. – С. 302-308.
26. Yuldashevna R. G. et al. Linguistic Considerations on the Functional Semantics of English Reduplicative Elements //Remittances Review. – 2023. – Т. 8. – №. 4.
27. Yuldashevna R. G. The Semantic Structure of a Compound Word in Languages //Remittances Review. – 2023. – Т. 8. – №. 4.

28. Yuldashovna R. G. The Semantic Structure of a Compound Word in Languages //Remittances Review. – 2023. – T. 8. – №. 4.
29. Farkhodovna M. R., Yuldashovna R. G. AN ANTHROPOCENTRIC APPROACH TO TERMS AND LANGUAGE //INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429. – 2023. – T. 12. – №. 06. – C. 25-27.
30. Farkhodovna M. R., Yuldashovna R. G. AN ANTHROPOCENTRIC APPROACH TO TERMS AND LANGUAGE //INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429. – 2023. – T. 12. – №. 06. – C. 25-27.
31. Yuldashovna R. G. Analyses of reduplicative words in English language //INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429. – 2022. – T. 11. – C. 44-48.
32. Yuldashovna R. G. Analyses of reduplicative words in English language //INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429. – 2022. – T. 11. – C. 44-48.
33. Yuldashovna R. G., Kudratovna B. D. The scientific features of simultaneous translation (conference translation) and the current role in the process of translation //INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429. – 2022. – T. 11. – №. 04. – C. 49-52.
34. Yuldashovna R. G., Kudratovna B. D. The scientific features of simultaneous translation (conference translation) and the current role in the process of translation //INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429. – 2022. – T. 11. – №. 04. – C. 49-52.
35. Рахимова Г. Ю., Арнамуратов Э. Структурно-семантические особенности и коммуникативные функции редупликативных слов в английском языке //Архивариус. – 2020. – №. 5 (50). – С. 39-42.
36. Рахимова Г. Ю., Арнамуратов Э. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ И КОММУНИКАТИВНЫЕ

ФУНКЦИИ РЕДУПЛИКАТИВНЫХ СЛОВ В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ
//Контактная информация организационного комитета конференции. – С. 39.

37. Рахимова Г. Ю., Арнамуратов Э. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ И КОММУНИКАТИВНЫЕ ФУНКЦИИ РЕДУПЛИКАТИВНЫХ СЛОВ В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ //Архивариус. – 2020. – №. 5. – С. 39-42.

38. Masharipovna S. G., Matnazarovna P. M., Toxirovna E. Y. VOCABULARY TEACHING STRATEGIES USING IN ESP CLASSES //Кронос: общественные науки. – 2019. – №. 2 (16). – С. 17-18.

39. Yesmurzaeva A. THE ACT OF ORAL COMMUNICATION IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 1. – С. 89-91.

40. Ibragimova X. S., Saparbaeva G. M. OG ‘ZAKI MULOQOT AKTIDA OBYEKТИV VA SUBYEKTIV MODALLIK KATEGORIYALARI //Innovative Development in Educational Activities. – 2023. – Т. 2. – №. 7. – С. 102-105.

41. Saparbaeva G., Jumaniyazova S. THE INTERNET IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING //Science and innovation. – 2022. – Т. 1. – №. B5. – С. 62-66.

42. Saparbaeva G. M., Azatova N. A. TRANSLATION STRATEGIES OF CULTURE-SPECIFIC WORD INFairyTALES FROM AND INTO THE UZBEK LANGUAGE //Herald pedagogiki. Nauka i Praktyka. – 2021. – Т. 1. – №. 1.

43. Saparbaeva G. M. et al. THE MAIN THEORETICAL PROBLEMS OF TRANSLATION OF CULTURE SPECIFIC CONCEPT //Студенческий вестник. – 2021. – №. 4-7. – С. 44-47.

44. Saparbayeva G. M. et al. THE ESTABLISHMENT OF THESAURUS RELATIONSHIP IN ARTISTIC TEXTS //Интернаука. – 2019. – №. 23-4. – С. 30-31.

45. Saparbayeva G. M. et al. COMPARING THE ANALYSIS OF METAPHORS BOTH IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES BASED ON THE NOVEL “SISTER CARRIE” BY THEODORE DREISER //INTERNATIONAL SCIENTIFIC REVIEW OF HISTORY, CULTURAL STUDIES AND PHILOLOGY. – 2019. – С. 71-77.

46. Saparbayeva G. M. et al. TEACHING ENGLISH FOR TOURISM //INTERNATIONAL SCIENTIFIC REVIEW OF HISTORY, CULTURAL STUDIES AND PHILOLOGY. – 2019. – C. 78-82.
47. Saparbayeva G. M., Jamolatdinova L. R., Bobojonova Y. I. THE PECULIARITIES OF TEACHING ENGLISH AS A SECOND LANGUAGE //INTERNATIONAL SCIENTIFIC REVIEW OF HISTORY, CULTURAL STUDIES AND PHILOLOGY. – 2019. – C. 64-70.
48. Saparbayeva G. M., Abdullaeva N. F., Bobozhonova Y. I. THE ROLE OF ENGLISH IN TRAVELLING //Вопросы науки и образования. – 2019. – №. 17. – C. 59-63.
49. Saparbaeva G. M., Pirnazarova M. M., Egamberganova Y. T. VOCABULARY TEACHING STRATEGIES USING IN ESP CLASSES //Chronos: общественные науки. – 2019. – №. 2. – C. 18-20.
50. Saparbayeva G. M., Abdullaeva N. F., Bobozhonova Y. I. THE ROLE OF ENGLISH IN TRAVELLING //Вопросы науки и образования. – 2019. – №. 17. – C. 59-63.
51. Masharipovna S. G., Farhodovna A. N., Igorovna B. Y. The role of English in travelling //Вопросы науки и образования. – 2019. – №. 17 (64). – C. 59-63.
52. Saparbayeva G., Ibragimova A. Combining digital stories with the Internet //Бюллетень науки и практики. – 2018. – Т. 4. – №. 7. – C. 503-505.
53. Gulandom S., Anahon I. Combining digital stories with the internet //Бюллетень науки и практики. – 2018. – Т. 4. – №. 7. – C. 503-505.
54. Anahon I., Gulamand S. Methods and techniques to integrate digital stories in ELT //Бюллетень науки и практики. – 2018. – Т. 4. – №. 5. – C. 681-688.
55. Saparbaeva G. M., Matyakubov Z. M., Dusmetova S. M. Semantic analysis of words denoting ‘motherland’ in english sayings and proverbs //Бакалавр. – 2016. – №. 7-8. – C. 20-25.

Research Science and
Innovation House

**“JOURNAL OF SCIENCE-INNOVATIVE RESEARCH IN
UZBEKISTAN” JURNALI**

VOLUME 1, ISSUE 9, 2023. DECEMBER

ResearchBib Impact Factor: 8.654/2023

ISSN 2992-8869

Research Science and
Innovation House

56. Tillayevna M. G., Alisherovna O. D., Masharipovna S. G. Social and Linguistic peculiarities of Taboo //European journal of literature and linguistics. – 2016. – №. 2. – C. 23-24.

57. Jumaniyazovich J. A., Masharipovna S. G., Rustamovna S. B. Sanskrit borrowings in English and Uzbek languages //The Seventh European Conference on Languages, Literature and Linguistics. – 2015. – C. 26.

58. Feruza B. NEYROLINGVISTIKA TILSHUNOSLIKNING YANGI SOHALARIDAN BIRI //PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION. – 2023. – T. 1. – №. 9. – C. 52-55.

**Research Science and
Innovation House**

1000